

Dieu et mon droit.

DONDERDAG, 14 SEPTEMBER.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de buitensteden f 6.00; franko door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, o. l. z. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 33 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 13 September.

Wij gaven onlangs een kurieus citaat uit de *Fakkelt*, waarin de onmacht van het hervormde kerkgenootschap of het Protestantismus, volmondig erkend werd. Bijzonder opmerkelijk vonden wij daarin ook met het oog op de zending-genootschappen de volgende zinsnede:

«Ook in de overzeesche bezittingen heeft de Hervormde Kerk bij de eigenlijk Heidensche en Mahommedaansche bevolkingen weinig of geen ingang gevonden.»

Het laat zich ligt begrijpen dat de goede lieden die voor zendingswerk en bijbelverspreiding gewoon zijn goede sommen ten offer te brengen, met deze onbewimpelde verklaring weinig genoegen zullen nemen, vooral ook omdat de officieele Verslagen nopens de aanwending en de vruchten hunner liefdegaven, in den regel een geheel anders toon aanslaan. Uit dien hoofde kan het niet geheel ondoelmatig geacht worden, opgenoemde bewering van de *Fakkelt* te staven, door de volgende bijzonderheden, welke de *Dublin Review* van Junij 1852 heeft overgenomen uit de *Calcutta Review*, een protestantsch blad dat te Kalkutta verschijnt.

«Wij hebben briefwisseling aangeknoopt met zendingen in verschillende deelen van Indië, en eene groote verzameling van zending-berigten, zoo ook de jongste godsdienstige litteratuur der onderscheidene presidenten, verguldigd vergeleken. Volgens die bronnen is het aantal zendelingen van 1850, alzoo 50 jaren nadat de nieuwe Engelsche en Amerikaansche genootschappen hunne werkzaamheden in Hindostan begonnen, en 30 jaren nadat zij hunne volle bedrijvigheid ontwikkeld hebben — in Indië en Ceylon 260 zendingstatiën en 463 zendingen, waarvan 22 zending-vereenigingen behooren; 551 inlandsche predikanten, waarvan 22 door de zendingen kondigen zij het woord Gods in de markten, niet alleen op hunne statien, maar ook in de omliggende distrikten. In dier voege hebben zij het Christendom verre uitgebreid en zelfs op de niet bekeerde bevolking een diepen indruk gemaakt. Zij hebben 309 gemeenten van inboorlingen gesticht, die 17,356 [door elkaar 56] leden telt, of 13,000 personen tellen, waarvan er 5000 werden opgenomen, nadat hunne bekeering bewezen was (on the evidence of their being converted.)»

Deze laatste uitdrukking klinkt wel eenigzins vreemd. Zijn dan al de anderen opgenomen, zonder dat hunne bekeering bewezen was? Een ander plaats uit bovennoemd blad van Kalkutta geeft daarinrent eenige inlichting:

«De door de zendingen gestichte gemeenten bedragen het getal van 309. Enkele van die gemeenten zijn zeer talrijk; de meeste echter zijn dit niet. Men behoort wel in het oog te houden, dat men bij de opname niet een streng te werk gaat. Sommige zendingen nemen slechts dan nieuwe leden aan, wanneer zij door genoegzame kennis en eene volhardend christelijke levenswijze een voldoende bewijs van hunne bekeering hebben geleverd. Anderen daarentegen verlangen eene zekere maat van kennis, benevens vrijdom van grove misdrijven van hunne konninkanten. Sommigen laten de deelneming aan het Avondmaal enkel als een kerkelijk voorrecht, waarop alleen diegenen aanspraak hebben, die het weten waarderen. Anderen houden dat slechts voor een genade-middel, dat de menschen in staat stelt, om het doel dat Avondmaal te begrijpen. Volgens de strengere eischen der eersten zijn er 5,200; volgens de laatste zijn er 12,000 opgenomen.»

De *Calcutta-Review* vervolgt hare opgave in dezer voege: «Deze gemeentelieden zijn de kern van een inlandsch christelijk genootschap, hetwelk 103,000 individus bevat, allen jong en oud, en verspreid de zendingen van onderderrigt in den Bijbel geschenken. wederom raadslachtig! Maar de oplossing maakt denkbaar. Zij luidt aldus: «Wanneer het de (309) gemeenten, waarvan is een enkel individus, die van de zending-genootschappen en de zendingen geheel afgescheiden, behoren niet alleen de families, van de zendingen, maar ook die van vele anderen, die het jubelroep soms afgeworpen en zich onder de

invloed van het Evangelie hebben gesteld. Niettegenstaande zij slechts in naam Christenen zijn (though but nominally Christians), ondangen zij echter allen regelmatig christelijk onderrigt; bovenal wordt er zorg gedragen voor de kinderen in de scholen, en met Gods hulp kan er nog veel goeds in de toekomst onder hen gewerkt worden.

«Zij zijn aldus verdeeld:

Gemeenten.	Leden.	Christenen.	
Bengalen, Orissa en Assan	71	3,416	14,401
Noordwestelijke Provincien	21	608	1,828
Madras	162	10,464	74,512
Bombay	12	223	554
Ceylon	43	2,645	11,859
	309	17,356	103,154

Als men het wel nagaat, dan verdienen alleen de 17,356 leden den naam van Christen, naar . . . van die leden, zijn toch ruim 2/3, of 12,000 onder de niet strenge bepalingen opgenomen. Deze hier aldus opgegeven Christenen zijn het slechts in naam.»

«Behalve het opgenoemde zijn er in Indië nog 59 protestantsche kapellen voor Europeanen.»

«De kosten der zendingen bedroegen in het jaar 1850 f 187,000, waarvan werd opgebracht f 33,000 door de in Indië wonende Europeanen, en het overige door de zending-genootschappen in Europa en in Amerika.»

«De zendingen zijn Anglikanen, Presbyterianen, Baptisten, Methodisten enz. De *Review* spreekt met veel lof van hunne eenstemmigheid; slechts weinigen zijn met den »sekte-geest» behebt.»

«Het resultaat dier veeljarige bestbare offeringen is alzoo in 't kort: 17,356 leden van de verschillende protestantsche kerkgenootschappen, waarvan 5,200 beregt den naam van Christen, en 100,000 personen, die, wel is waar, slechts in naam Christen zijn, doch echter christelijk onderrigt genieten.»

Het volgende kan strekken als punt van vergelijking: De missie der Jezuiten in Maduras telt alleen 150,000 Katholieken. Die missie bestaat uit den Vicarius-Apostoliek, 42 priesters, 16 studenten in de theologie, 4 leekenbroeders en 25 katecheten. De som, waarvan al die Missionarissen moeten leven bedraagt f 1,500 jaarlijks (f 100 van eigen kerk-goed; f 200 bijdragen van de inlandsche Christenen; f 1,200 van de Xaverius-Vereeniging(1). Had de *Fakkelt* wel ongelijk met te beweren dat »de »Hervormde Kerk bij de eigenlijk Heidensche en Mahommedaansche bevolkingen weinig of geen ingang heeft »gevonden?»

De *Deutsche Volkshalle* brengt ons de volgende advertentie ter kennis:

Algemeene Vergadering der Katholieke Vereenigingen in Duitschland.

«Met terugzigt op ons berigt van den 28 der vorige maand, achten wij ons verplicht, bij deze ter openbare kennis te brengen, dat op ons den 19 der vorige maand aan het Staatsministerie gezonden request, ter opheffing van het verbod, door het politiebestuur alhier gegeven tegen het houden eener Algemeene Vergadering, onder dagteekening van 8 dezer, door den heer opperprèzident der Rijnprovincie, op last van den heer minister van Binnenlandsche Zaken, een weigerend antwoord is gegeven, en de Vergadering alzoo dit jaar te Keulen geen plaats zal hebben. Keulen, 10 Sept. 1854. Het Comité: Dr. Baudri, Dr. Broix, Aug. Dumont, Schaepper, Thissen, Dr. Vos sen, van 1854/55»

Het voegt derhalve den heer van Westphalen niet, de algemeene vergadering der Katholieke Vereenigingen van Duitschland dit jaar te Keulen te laten doorgaan. Behveelbetekenend teken des tijds, wanneer men het besluit van den heer van Westphalen in verband beschouwt met

(1) Het ware wel te wenschen, dat een voor een paar jaar in Engeland, door P. Strickland, een Engelsche Jezuit in Indië, uitgegeven werkje, (*The Jezuit in Indië*, London, Burns and Lambert) in het Nederduitsch vertaald, wordt uitgegeven. De geschiedenis van de missie der Jezuiten van af Xaverius 1549 tot 1854, tegenwoordigen tijd, wordt daarin in een lang werkje voorgesteld, en heb nog vrijq off

zijne vroegere verordeningen ten aanzien van de Jooden en van het studeeren in het Collegium Romanum te Rome en met zijne jongste circulaire's aan de presidenten der provincien Posen en Silezië en der Rijn-provincie. Intusschen heeft tot tweemaal toe, ter gelegenheid van vorige algemeene vergaderingen der katholieke Vereenigingen, de Koning van Pruisen zich schriftelijk in hooge mate ingegenomen verklaard met het doel en de werkingwijze der gezegde Vereenigingen!

Of het belang van Pruisen door maatregelen als die van den heer von Westphalen bevorderd wordt, zal de toekomst leeren. 't Valt intusschen in het oog, dat aan de Katholieken in Pruisen de gelegenheid ruimschoots gegeven wordt ter toetsing van de regtsliefde en het billijkheidsgevoel hunner tijdelijke bestuurders te kunnen aanzien.

Men leest in den *Nederlander*:

«Er zijn geruchten tot ons gekomen dat de oproerigheden in Schiedam niet tot hoofdoorzaak hebben verbittering tegen de bakkers, als vermernde bewerkers der duurte van het brood, maar veelmeer toegeschreven moeten worden aan opgewondenheid, veroorzaakt door onderlinge wrijving van de leden der Hervormde en Roomsche kerkgenootschappen. Met belangstelling zien wij nadere berigten te gemoet.»

Door onderlinge wrijving? Wij zien nieuwsgierig naar de »nadere berigten» van het orgaan der orthodoxen ook van Schiedam.

Als eene verbetering van het verslag betreffende het voorgevallene te Schiedam, deelen wij gaarne nog mede, dat door den bevelvoerder der militaire magt geen order gegeven om te vuren, en dat de gewerschoten, die niet geboord heeft, ontstaan zijn door het ongeluk afgaan van twee geweren van soldaten, die met geladen geweer in den arm, behulpzaam waren om een man te vatten, die op last der wettige overheid moest worden gearresteerd, en welke arrestatie niet zonder hevige worsteling plaats had.

Wijders deelen wij met genoeg mede, dat tot dusverre in Schiedam de rust ongestoord bleef, terwijl door het verstandig beleid van den militairen chef, de zaken langzamerhand weder tot de vorige orde terugkeeren en de soldaten, die tot dusverre aan veel ontbering het hoofd moesten bieden, een oogenblik rust nemen kunnen.

Het garnizoen werd heden, behalve door andere hoofd-officieren, ook weder door den generaal-majoor Duycker bezocht.

Reeds heeft hier een verhoor van getuigen plaats gehad in de zaak van den persoon, die beschuldigd wordt moedwillig het paard van eenen artillerist te hebben doodgestoken.

Als sene bijzonderheid voegen wij hierbij, dat Schiedam gisteren door een in het ooglopend groot getal vreemdelingen bezocht werd. (N. R. G.)

Volgens het *Nieuws- en Advertentieblad van Zeemisch Vlaanderen*, zijn dezer dagen in onderzoek genomen de vaartgenooten van Zeemisch Vlaanderen, welke daarvoor geschikt waren door eenen officier van genie, op last van ons gouvernement, kriegskundige opnemingen gedaan.

Wij vernemen dat, behalve de Nederlandsche handels-agenten te Adelaide in Zuid-Australië, en te Melbourne in de kolonie Victoria, zich eerlang een Nederlandsch handelsbuis te Sydney zal vestigen. Van wege het menigvuldig bezoek der havens door Nederlandsche schepen, voor Britsche rekening daarheen bevracht, is het aanwezig van Nederlandsche huizen, met de handelsuantiën aldaar bekend, zeer gewenscht. Ook is het te hopen dat alsdan de zware verliezen zullen verminderen voor hen die, uit loffelijke ondernemingszucht, naar de Australische havens uit Nederland goederen geëxpedeerd hebben. Tot nog toe hebben al die verzendingen, naar men ons van verschillende zijden verzekert, ongunstige uitkomsten opgeleverd.

Het is ons aangenaam te lezen, dat de

FRANKRIJK.

PARIS, 12 Sept. De *Moniteur* geeft een zeer uitvoerige korrespondentie uit Konstantinopel, waarvan de eerste gedeelte hoofdzakelijk loopt over de expeditie naar de Krim.

Men ontveinst zich geen zins het haghelijke van de expeditie, daar de Russen zich gereed maken tot een hardnekkigen weerstand, en zij misschien in getal het leger der geallieerde zullen overtreffen. De schrijver van de korrespondentie doet voorts uitkomen, dat zoo het geallieerden gelukt zich meester te maken van Sebastopol, zij aan Rusland den vrede, op hechte grondslagen zullen kunnen voorschrijven.

— Men kan gerust zeggen, dus schrijft de *Moniteur* dat de Russen in de Zwarte zee geene tegen de vereenigde krijgsmacht verdedigbare positie hebben, met uitzondering alleen van een enkel punt van zooveel gewigt dat de zelfs vermeestering wellicht eenigen tijd zal vereischen. Onder de punten aan de Zwarte zee, die door de eenige krijgsmacht achtereenvolgens of zelfs gelijktijdig aangevallen en bezet zouden kunnen worden, namelijk Anapa, Kaffa, Odessa en Sebastopol, is het laatstgenoemde niet met de overige gelijk te stellen. De vermeestering van Sebastopol is moeilijker, daar het, aan den uithoek van een groot schiereiland liggende, niet alleen door een garnizoen verdedigd wordt, maar buitendien door een leger, hetwelk in zijne bewegingen de vesting tot steunpunt heeft en van onderscheiden zijden versterkingen zou kunnen ontvangen. Evenwel kan Sebastopol worden vermeesterd door een van die heldhaftige grepen waardoor de vijand verrast, verbijsterd, verplet wordt voordat hij zich te weer kan stellen.

»Terwijl Frankrijk in de krachtige en edele taal zijner staatsstukken wederom Europa bekend maakt met het vaste voornemen der Westersche mogendheden om des Sultans oppergezag over al zijne onderdanen te eerbiedigen, welk oppergezag onophoudelijk door Rusland regtstreeks of zijdelings aangerand wordt in vredesverdragen en in oorlogsmanifesten, — ter zelfden tijd wordt verzekerd dat de Sultaan, lettende op de behoeften van zijn rijks en tevens op de wenschen zijner bondgenooten, dra zijne Christen onderdanen begiftigen zal met nieuwe voorregten, waardoor het verschil van godsdienst en afkomst in beginsel zal worden uitgewischt, in afwijking van den tijd waarop deze vooruitgang ook in het daadgelijksche leven tot stand komt door de algemeene vorderende volksbeschaving en de invoering van nieuwe instellingen.

»Terwijl Rusland, onder voorwendsel van het lot der Christenen in Turkije te willen verbeteren, hen meermalen deels met rampen overstelpt heeft, deels door hen met zijn roofziek krijgsvolk in aanraking te brengen, en deels door hen tot een hopeloozen en alleen voor hen zeer gevaarlijken opstand op te ruijen, — zal het beschikbare Europa voorzeker den Sultan toejuichen, die uit deze beweging doet hetgeen Ruslands ijdele grootspijer loofde, en die van de bevestiging zijner oppermacht gebruik maakt om jegens zijne Christen onderdanen dezelfde zorgvuldigheid te betoonen als jegens de Mohammedanische. Doch de vasthoudendheid der Oosterlingen aan hunne gebruiken legt aan de spoedige verwezenlijking van veranderingen hinderpalen in den weg, bij de Christenen zoo wel als bij de Mohammedanen; voor het verkeer tusschen de onderscheiden deelen des lands ontbreekt het nog aan gemakkelijke gelegenheden, het Mohammedanisch volk moet als ware van nieuws opgevoerd worden; dat zijn de eigentlijke en groote beletselen, die de verwezenlijking van de hervormingsplannen der laatste in den weg staan.

»Niet te dikwerf kan het aan Europa herinnerd worden: bij de Christenen niet meer dan bij de Mohammedanen ontmoet men moedige leden bij het aanbrengen van veranderingen in Turkije. Doch het is desniettemin zeker dat de vastte wil des Sultans, gepaard aan den krachtigen invloed der tijdsomstandigheden, de moeilijkheden zal te boven komen, zoo al niet de wenschen van de verschillende volken in Turkije, zans hunne onderlinge eendrachtigheid nu reeds als een feit beschouwd worden, dan oeven gewis als de voetslagen mislukking van Ruslands poging om gewalddadig een rijk te sloopen hetwelk westersche beschaving gevaarlijk en voor liet magt van Europa en Azië nuttig is.

De Westersche mogendheden gaan steeds voort met het zoeken van belangrijke versterkingen naar het leger in het Oosten. Alle troepen die uit Frankrijk en Engeland komen, gaan niet naar Varna, maar voorloopig naar Konstantinopel. Er is te dien einde een kamp opgeslagen te Beikos, en van daar zullen zij zich bij het expeditie leger aansluiten.

— Men verhaalt dat de generaal baron de Letaing door den Keizer zou belast zijn met aan den maarschalk Bismarck Arnaud de goedkeuring over te brengen, gelyk aan hem voorgelegd plan, twelk een expeditie naar Sebastopol tot doel heeft. Dit geschiedende, zouden de Russen van de kant van den Donau zeer in het nauw worden gebragt.

werkzaamheden aan den Rijn-Spoerweg, in de nabijheid van deze stad (Rotterdam) goed vorderen. Niet alleen dat de rails reeds gelegd zijn, maar een eindweegs is zelfs reeds een proefrid gedaan. Aan het gereed maken van het terrain voor het voorloopig stationsgebouw aan het Boshland, wordt met ijver gearbeid, en men heeft zelfs reeds een aanvang gemaakt met den dijk langs de Maaslaan. De ingezetenen van Rotterdam zullen zich zeer verheugen, wanneer dit belangrijk werk, hetwelk zoo veel invloed kan uitoefenen op den bloei van deze stad, eindelijk eens, zonder verdere vertraging zal zijn tot stand gebragt. Uit alles blijkt intusschen, dat dit wordt ingezien en dat de wil bestaat aan dien wensch gevolg te geven. (N. R. C.)

Uit Zutphen berigt men nog aangaande den diefstal in de R. K. kerk te Baak, dat door middel van buitenbraak twee zwaar vergulde zilveren miskelken, benevens twee zoogenaamde ziekenbusjes, zijn ontvreemd, zonder meer — en dus niet alle gouden en zilveren voorwerpen — zoo als gemeld is. Een dezer kelken was prachtig gedreven, voorzien van een familie-wapen en bezat eene waarde van ongeveer f 600. (N. R. Ct.)

De behandeling ter openbare terechtzitting van de zaak van J. H. Kemper is bepaald op 3 October c. k.

Gisteren middag is in het Binnen-Gasthuis gebragt J. A. Stalenhorff, oud 13 jaren, van beroep smid, wonende Oostenburger-Achterstraat, welke op de fabriek van den heer van Vlissingen op eene stelling aan een ijzeren schip werkzaam zijnde, van dezelve ter hoogte van 30 voeten is gevallen, waardoor hij breuk van den linkerhoven-arm en belediging van het linker-heupgewricht bekomen heeft.

Nog zijn gisteren in het Binnen-Gasthuis gebragt W. v. Utert, oud 40 jaren, van beroep sjuowerman, geluwd, wonende Lindengracht, en F. D. Donkel, oud 29 jaren, ongehuwd, wonende Rezenstraat, welke op den Voorburgwak aan het Postkantoor, in den top der heistelling werkzaam zijnde, door het losraken van een der tuifouten ter hoogte van 12 Ned. ellen zijn gevallen, waardoor eerstgenoemde breuk van het borstbeen, en laatstgenoemde breuk van den schedel, bovenkaak, regter-onderarm, beide dijbeenen en het regter-onderbeen bekomen heeft.

Men leest in de *Emancipation*:

»Omtrent de geruchtmakende erfenis-Dubois waarmede men zich bereids een eeuw bezig houdt, bestaan twee dokumenten die in de archiven van het koninkrijk berusten en ons zijn medegedeeld.

»Het eerste is een brief, dd. 27 September 1753, van Graaf van Cobenzl, minister plenipotentarius van Oostenrijk te Brussel, aan den baron van Reischach, Oostenrijksch minister te 's Hage. Hij luidt aldus:

»Ik neem de vrijheid hierbij te voegen het request van den genoemden Dubois, wien de markies de Botta, (voorganger van Cobenzl) u bereids moet hebben aanbevolen. De reden van zijn verzoek is inzage te hebben in de registers der Oost-Indische kompagnie. Ik verzoek u alzo in zijn belang, al datgene te doen wat hem in staat kan stellen, om van de zaak zoo veel mogelijk partij te trekken.

»Het tweede stuk is het antwoord van baron van Reischach, dd. 2 October, waarbij de maarschalk zich volgenderwijs uitdrukt:

»De heer Dubois beweert valschelijk in zijn nederig verzoek tot uwe Excellentie gerigt, dat ik van den burgemeester van Amsterdam Deuz, een brief zou hebben ontvangen, waarbij deze mij te kennen geeft dat de nalatenschap van Francois Dubois slechts een hersenschim is. De heer Deuz heeft mij nooit omtrent die zaak geschreven, voor welke ik reeds alle mogelijke pogingen heb aangewend; er bestaat geen de minste schijn dat de eisch van den heer Dubois gegrond zij. Men heeft in alle registers nazochingen gedaan, zonder er het minst te hebben kunnen vinden, waarvan de advokaat Hoynk van Pappendrecht hem reeds kennis heeft gegeven.

GRAVENHAGE, 12 September. Heden zullen de zittingen van de Synode gesloten worden en morgen zal de Synodale commissie hare werkzaamheden aanvangen, onder bijwoning van den voorzitter der Synode, Dr. Molhuizen van Deventer, waarin behandeld zullen worden de verzoeken van D^o. Meyboom en D^o. Zaalberg. De gen. ambtvo. Duyker, prov. kommandant van Zuid-Holland, is gisteravond van Schiedam, verwaarts hij zich begeven had, in deze residentie teruggekeerd. Men verneemt, dat de rust en orde in die stad geheel hersteld zijn.

Gisteren namiddag ten drie ure is nabij Rotterdam een ongeluk voorgevallen, maar dat gelukkig geen menschenleven gekost heeft. De stoomboot *Stol*, die in de vaart is tusschen Rotterdam en den Rijn, heeft een tjalk, door twee man gevoerd wordende, in den grond gevaren. Dit kleine vaartuig kon de stoomboot niet uitmijden, vooral daar er geen wind was. Door de zui-

ging van de radereu, werd het scheepje naar de radereu getrokken, waardoor het vernield werd en dadelijk gezonken is. Zoo het mogelijk geweest ware de boot een oogenblik te stappen, het ongeluk ware voorgekomen. De twee mannen, die zich op het vaartuigje bevinden zijn gered.

ROELOFS ARENDSVEEN, 10 Sept. Als eene bijzonderheid kan uit dit dorp vermeld worden, dat er onlangs in den tijd van drie weken voor eene som van f 27,000 aan augurkjes naar Engeland verzonden is.

LEGERPLAATS BIJ ZEIST, 12 Sept. (s morgens ten 6½ ure) Morgen den 13den zal er bij de groote manoeuvres kruid worden gebezigt. Reeds heden morgen zijn daartoe vele duizende patroon aan de troepen uitgereikt. Die manoeuvres zullen 's morgens (Woensdag 13 dezer) eerst ten 10 ure aanvangen. (H.)

VELP, 11 Sept. In den nacht van Vrijdag op Zaterdag laatstleden, heeft er in de Roomsche-Katholieke Kerk alhier een diefstal met inklimming en inbraak plaats gehad. De daders zijn door een glasruit binnengekomen en hebben de armen-bus, waarin een bedrag van ongeveer f 40, bestaande in 10 en 5 cents stukken en in heele en halve centen, aanwezig was, geleedigd. Zij hebben tevens een roodbont kerkkussen medegenomen, waarin zij het geld schijnen geborgen te hebben. De kostbaarheden, welke in een gesloten kastje waren geborgen, zijn gelukkig niet door hen gevonden. Men heeft de daders nog niet ontdekt.

Het is niet onwaarschijnlijk dat deze diefstal is gepleegd door dezelfde personen, die dezer dagen de Roomsche-Katholieke kerken te Busloo, gemeente Voorst, en te Baak, gemeente Steenderen, waar zij, ten minste in de laatste, zilveren voorwerpen van aanzienlijke waarde hebben ontvreemd, daar deze diefstallen onder dezelfde omstandigheden hebben plaats gehad. (Arnh. Cour.)

NIJMEGEN, 9 Sept. De kerkelijke armbesturen alhier hebben berigt ontvangen van heeren burgemeesters en wethouders, dat het algemeen armbestuur door hen is gemagtigd, om voorloopig gedurende de maand September de vastgestelde bedeling, even als vroeger, uit te reiken, doch alleen voor die maand, en dat dus na dien tijd de armen zullen worden verwezen naar de instelling van weldadigheid der gezindte, waartoe zij behooren. (Arnh. Ct.)

HELLEDOORN, 11 Sept. Onbegrijpelijk wordt er van jaar tot jaar in den woesten grond gewerkt. Dit is het meest zichtbaar in deze gemeente. Het geheele Nijverdalen is reeds een uitgebreid en in korte jaren geheel nieuw aangelegd dorp. De noordelijke velden vinden in de landbouwers-zelven degenen die kultiveren. De bevolking is sedert 30 jaren met de helft toegenomen, en daarmede houdt de ontginning van den woesten bodem gelijken tred. (Amst. Ct.)

GRONINGEN, 10 September. De gunstige verwachting die men aanvankelijk en wel te regt nopens de bijenteelt koesterde, is te leur gesteld. In de afgelopen maand hebben deze diertjes niets gewonnen en zoo de vorige maanden niet zeer gunstig waren geweest, zou de opbrengst van honig bepaald zeer gering geweest zijn; nu zal zij die van een gewoon jaar evenaren.

KAMP BIJ RIJEN, 11 September. De militaire manoeuvres worden geregeld drie maal 's weeks, door heerlijk weder begunstigd, gehouden. In de afgelopen week hebben er verschillende groote evoluties plaats gehad. Laatstleden Vrijdag was er groote inspectie voor den generaal.

Heden morgen ten 7 ure zijn de troepen uitgerukt en hebben een geforceerden militairen marsch tot een uur achter Breda afgelegd. Ten vijf ure waren zij eerst in hunne kantonementen terug gekeerd.

Aanstaanden Woensdag, 20 dezer, zullen de troepen opbreken.

BERGEN-OP-ZOOM, 11 Sept. Bij gelegenheid van de algemeene vergadering der *Maatschappij van Landbouw, Tuinbouw en Veeveelt*, in het arrondissement Breda, welke alhier zal gehouden worden van 16-19 Sept. e. k. zal de derde tentoonstelling van voortbrengelen van land- en tuinbouw en veeveelt plaats hebben. Onderscheidene prijzen zijn uitgelooft, waaronder een door Z. M. den Koning, drie door Z. K. H. prins Frederik, en eene door Z. K. H. prins Hendrik.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amsterdamsche Courant*:

BUCHAREST, 2 Sept. Dervisch-pacha, de turksche kommissaris in de Donau-verstendommen, heeft voor Walschije een voorloopigen regeringsraad ingesteld en den groot logothet vorst Cantacuzano tot voorzitter van dien raad benoemd.

JASSY, 7 Sept. De moldavische militie is met geweld bij het russische leger ingelijfd; verscheidene harer officieren zijn in hechtenis gesteld.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*: In de nacht van 11 Sept. gisteren zijn naar het noorden de schepen *Andromaque* en *Donau* heden passeerden *Donau*, *Tulit*, *Cleopatre*, *Syrienne* en twee stoomschepen.

